

Eta azkenean, gerra

Garbine UBEDA
Egan, 2048-09-31

Irakurleen Askapenerako Mugimendu Nazionalak eraso selektiboei ekingo diela iragarri du ohar baten bidez, eta jomugan jarri ditu sariketak, bestsellerrak, kupoak eta «egile-eskubideen ustela sustatzen duen errazkeria oro». Zenbait idazle «orpoz orpo» jarraitzen dituztela ere adierazi du erakunde klandestinoak: besteak beste, «XX. mendeko autore kanonizatuen imitatzaille astunak, *Linguae Vasconum Primitiae* ahotan hartzen duten handiuste jakin-makinak eta berrehun orrialdetik gorako harriak izkiriartzen dituzten merke-jarioak».

Zer-nolako ekintzak burutuko dituzten ez dute zehaztu. Alta, «sistema osoa kolokan jartzeko gaitasuna» behin baino gehiagotan frogatu dutela azpimarratu dute literalki azken paragrafoan, eta hori dela-eta aurreikuspenik katastrofikoena ere motz geldi litezkeen susmoa dago letren munduan. Ortografia zerbitzu publikoko polizia zientifikoak, esate baterako, Hitza-Pitza lehergailuaren zantzuak antzeman ditu lerroen artean. Esamoldeak silabaka eta egitura gramatikalak erdarakadaka zartatzen dituen konposatu kimikoa da Hitza-Pitza; *Histrionic Information Testing Ziped Amoxiciline* eta *Prosodic Ignite To Zooming Attack* nahastetik dator. Literatur generoen Ligako I+G+I arloko adituek, bestalde, hizki zaurgarrienen aurkako gorrotoko mezu kodetuak aurkitu dituzte han-hemenka barreatuta, eta berorien ziurtasuna bermatuko duten kopia sintetikoak lortu bitartean, honako gomendioa estu jarraitzeko gonbita luzatu dute: «Ez atera kalera H-rik, dieresia duen ü-rik eta ñ edo tt gisako bustidurarik, ezinbestekoa ez bada».

Palindromo eskudroiak nonahi

Irakurleen Askapenerako Mugimendu Nazionalaren erasorako aldarriaren aurrean, Idazleen Elkarte Ofizialak lumen hartzera deitu ditu bazkideak, eta «erne eta prestu» egoteko agindu die denei, «aurrerantzean

ezingo delako deusik ere barkatu, eta are gutxiago etsaiari». Irakurleak arerio gisa harturik, hortaz, behin betiko baieztatu da guda asmoa. Elkar-tearen beraren indarraren erakusle, prosodiez, prosopopeiez, hiperbolez, palindromoz eta faksimilez lepo hornituriko eskuadroiak aterako dituela esan du, eta azkar batean beteko dituztela bazterrak: «Beranduenik, bihar goizetik aurrera». Egunotan agertu diren ahots kritiko eta disidenteei, berriz, ohartarazpen garbia egin die: «Zuzendaritzarekin bat ez datozen traidoreek odolkiak jasoko dituzte ordainetan».

H-rik gabeko egoak baretzarren, erreferendum ez lotesle bat egiteko aukera aztertzen ari dela ere azaldu du Idazleen Elkarte Ofizialak, betiere «egoari aurretik h-a jarri eta bere kolkotik txioka ateratzeko profitatzen ez bada». Bereari tinko eutsi dio alabaina: «Hau ez da ika-mika ergeletarako momentua, idazleen ala irakurleen bandoa aukeratzeko tenorea baizik, eta ez da epelkeriarik onartuko». Aipaturiko bi bandoen artean «hutsa» besterik ez dagoela gaineratu du, «huts hotz, sideral eta abisala» eta Idazkurleen Bazkunaren kasua ekarri du gogora. Bitartekaritzarako espresuki sortua, erakunde horrek kontrako bandoan egonaldiak proposatzen zizkien irakurleei zein idazleei, batzuek besteen errealitatea ezagutu, ulertu eta onar zezaten, zipoka aritu beharrean. Genero fantastikoaren iturrietatik kapital itzela jaso zuten horretarako, baita saiakera sustatzeko laguntza lerroetatik ere. Haatik, inoiz ez zuen behar besteko emaitzarik erdietsi, eta salaketa askoren atzetik, eta epaiketa prozesu luze baten ostean, Alfabetoaren Agintaritza Zirilikoak legez kanpo ezarri zuen, funts publikoen erabilera okerragatik.

Liskarren jatorri iluna

Idazleen eta irakurleen arteko ezin ikusia ez da egungoa. Uste zabalduenaren arabera, duela hamar urte piztu zen txinparta, hain zuzen 2038an, Sarako Biltzarrak, irakurle faltaz eta idazle demasiaz, atek behin betiko itxiko zituela mehatxu egin zuenean. Irakurle Elkarteari, liburuak eskuratzeko gogo-grinen bahiketa egotzita eta liburu enblematikoen orriak erauzi izana leporatuta —horren frogarik ez da inoiz aurkitu—, erakunde honi ere letrismoaren aurkako legea aplikatu zitzaion eta izatea bera debekatu zitzaion. Orduko hartan bazkide andana bat galdu zuen Idazle Elkarte Ofizialak, nahiz eta Irakurleek ez zuten bat bera ere irabazi, eta batzuek eta besteek elkar gutxiesteko esan zituzten hitzak ehunka txosten, ikerketa eta unibertsitate tesietarako betelan bihurtu ziren. Alferrik, baina.

Erakunde klandestinoko iheslari batek —izenik ez du eman nahi izan— komunikabide honi esandakoaren arabera, ordea, 2038ko gertaera hura «izebergaren gailurra» besterik ez da, eta ez du konponezinaren benetako arrazoia erakusten. Haren ustez, latzagoak gertatu ziren 70 urte lehenago, hots, 1968an, «idazleek eta hizkuntzalariak haien mesederako arauak ezarri zituztenean Arantzazun, irakurleak ezertarako ere kontuan hartu gabe».

Iheslariaren aburuz, «orduan pasatu ziren marra gorri guztiak», eta geroztikakoak, Irakurleen Askapenerako Mugimendu Nazionala legez kanpo utzi izana barne, «egitate hura isilpean gordetzeko ahalegin gaiztoak» dira. «Baina orain, akabo», esan du iheslariak, eta idazle komertzialenen argazkiei seinalatuz, gerrarako aldarria berretsi du: «Zuenak egin du».

Herri xeheak omenaldi blindatuak eskainiko ditu datozen egunotan, orain arte eroritako liburuen alde.